Grŵp Trawsbleidiol y Senedd ar Ofal Hosbis a Gofal Lliniarol

Cyfarfod Cyffredinol BlynyddolCofnodion

9 Gorffennaf 2025

Yn bresennol:

Mark Isherwood AS (Cadeirydd)	Mabon ap Gwynfor AS
Ryland Doyle (ar ran Mike Hedges AS)	Jane Dodds AS
Matthew Brindley, Hospice UK (Ysgrifennydd)	Liz Booyse, Hosbis y Ddinas
Grant Usmar, Hosbis y Cymoedd	Andy Goldsmith, Tŷ Gobaith
Andrea Powell, Gofal Galar Cruse	Carol Davies, HDA
Huw Owen, Tŷ Gobaith/Tŷ Hafan	Darren Rutland, HDA
Gareth Jones, Hosbis Dewi Sant	Jacqueline Pottle, Perfformiad GIG Cymru & Gwelliant
Jen Mills, Cymdeithas MND	Jodie Beck, Hosbis y DU
Laura Hugman, Hosbis yn y Cartref Paul Sartori	Lee Barnett, Sandy Bear
Oscar Din, Canser y Pancreas y DU	Thea Brain, Fforwm Gofal Cymru
Lynda Kenway, Perfformiad GIG Cymru & Gwelliant	Lauren Emberton, Hosbis Tŷ'r Eos
Tracy Jones, Tŷ Hafan	Steven Crane-Jenkins, BASW Cymru
Zoe Greer, Hosbis y DU	Dr Sarah Davies, Meddyg Ymgynghorol, BIPBC
Dr Victoria Wheatley, Ymgynghorydd Gofal Lliniarol, BIP Hywel Dda	Tomos Evans, Marie Curie
Natasha Davies, Marie Curie	

Ymddiheuriadau:

Darren Millar AS	Janet Finch-Saunders AS
Peredur Owen Griffiths AS	Rhun ap Iorwerth AS
Heather Ferguson, Age Cymru	Jon Antoniazzi
Peter Fox AS	

Croeso, cyflwyniadau, ac ymddiheuriadau

Croesawodd Mark Isherwood yr aelodau a'r siaradwyr i gyfarfod y Grŵp Trawsbleidiol a oedd yn edrych ar fynediad at ofal lliniarol mewn ardaloedd anghysbell a gwledig, a rhoddodd y wybodaeth ddiweddaraf am waith y Rhaglen Genedlaethol Gofal Lliniarol a Diwedd Oes.

Hysbysodd yr aelodau na allai Peter Fox, Cadeirydd Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol y Senedd, fod yn bresennol gan ei fod yn gwella ar ôl llawdriniaeth, ond bydd ei eitem ar y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer y Bil Oedolion â Salwch Terfynol (Diwedd Oes) yn cael ei hail-drefnu ar gyfer cyfarfod yn y dyfodol.

Cofnodion y cyfarfod blaenorol; materion yn codi

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod blaenorol gan Tracy Jones ac eiliwyd gan Liz Booyse.

Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol

Ymddiswyddodd Mark Isherwood AS fel Cadeirydd.
Enwebodd AS Rhun ap Iorwerth Mark Isherwood i gael ei ail-ethol yn Gadeirydd (pleidlais drwy ddirprwy) ac fe'i heiliwyd gan AS Jane Dodds.
Etholwyd Mark Isherwood yn Gadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol ar Ofal Hosbis a Gofal Lliniarol ar gyfer 2025/26.

Ymddiswyddodd Matthew Brindley fel Ysgrifennydd. Bu i Mark Isherwood enwebu Matthew Brindley ar ran Hospice UK i ddarparu Ysgrifenyddiaeth ac fe'i eiliwyd gan Mabon ap Gwynfor AS, Liz Booyse a Tracy Jones.
Etholwyd Matthew Brindley yn Ysgrifennydd ar gyfer 2025/26.

Gwella gofal lliniarol mewn cymunedau anghysbell, gwledig ac ynysol

Croesawodd Mark Isherwood Zoe Greer o Hospice UK i'r Grŵp Trafnidiaeth Clinigol i siarad am eu hadroddiad ar wella gofal lliniarol mewn cymunedau anghysbell, gwledig ac ynysol.

Gweler isod sleidiau Zoe yn crynhoi'r adroddiad Dod â gofal yn agosach at adref | Hosbis y DU:

Diolchodd Mark Isherwood i Zoe am ei chyflwyniad a chroesawodd Andy Goldsmith i siarad am brofiad Tŷ Gobaith o ddarparu gofal i blant mewn rhannau anghysbell a gwledig o Ogledd a Chanolbarth Cymru:

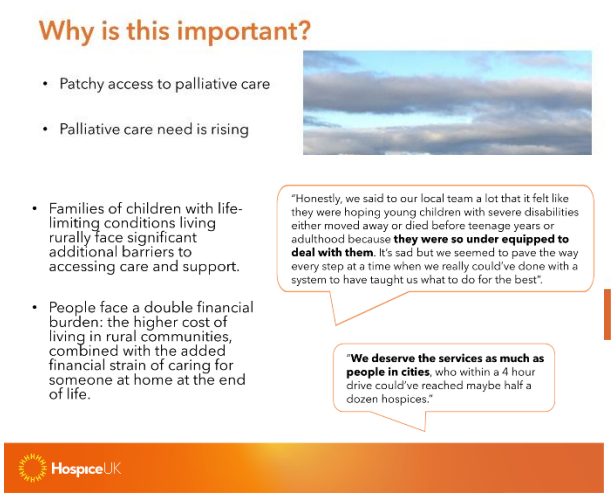

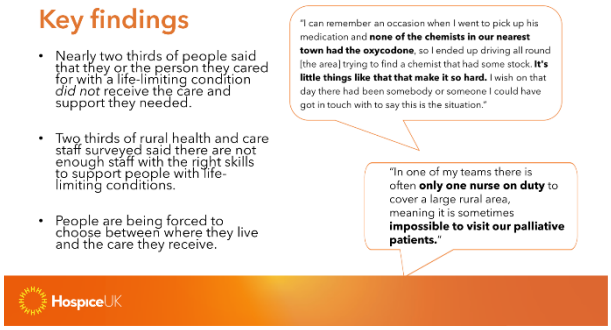

Gweler isod sleidiau Andy:

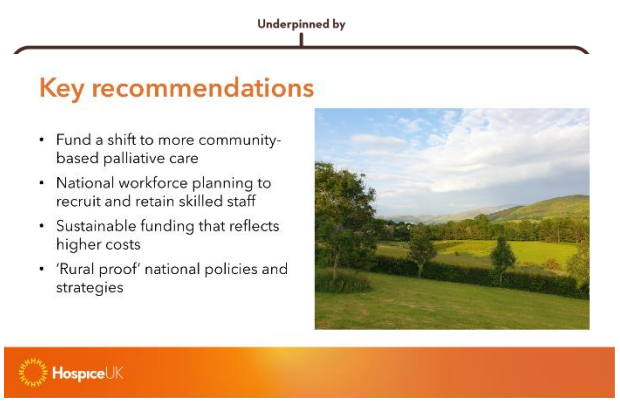

Diolchodd Mark Isherwood i Zoe am ei chyflwyniad a chroesawodd Andy Goldsmith i siarad am

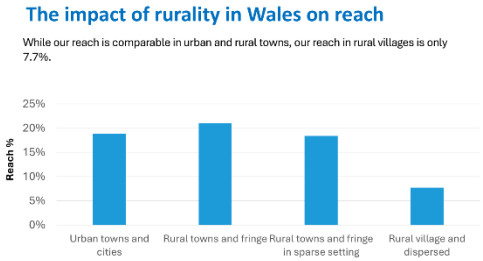

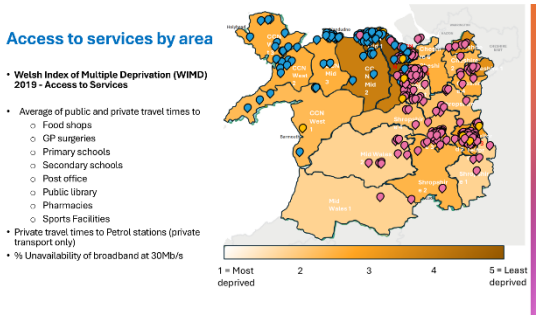

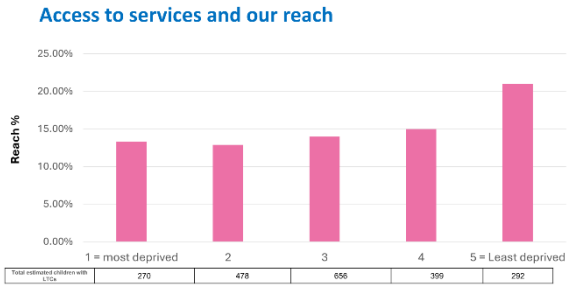

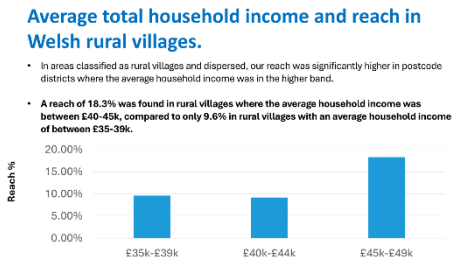

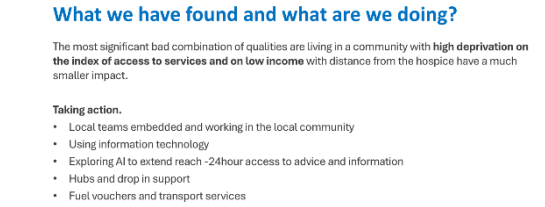

brofiad Tŷ Gobaith o ddarparu gofal i blant mewn rhannau anghysbell a gwledig o Ogledd a Chanolbarth Cymru:

Gweler isod sleidiau Andy:

- Mae cyrhaeddiad gwasanaethau plant yn gostwng llawer mwy ar gyfer ardaloedd gwledig Gogledd a Chanolbarth Cymru, gan godi cwestiynau ynghylch rhwystrau i gael mynediad at wasanaethau yn yr ardaloedd hyn.

- Mae MALIC yn dangos bod gwasanaethau eisoes yn cefnogi mwy o blant mewn ardaloedd sydd eisoes â mynediad gwell at wasanaethau, gydag incwm aelwydydd yn ymddangos fel y rhwystr mwyaf i gyrraedd plant a theuluoedd, gan dynnu sylw at broblem ehangach tlodi gwledig.

- Mae Tŷ Gobaith wedi ymgorffori NGS cymunedol ym Mwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr ond mae darpariaeth gyfyngedig yng Nghanolbarth Cymru/Powys. Mae cyrhaeddiad wedi cynyddu dros 200% yng Ngogledd Cymru trwy ddefnyddio timau cymunedol.

Diolchodd Mark Isherwood i Andy am ei gyflwyniad a chroesawodd Laura Hugman i siarad am brofiad Hosbis Paul Sartori yn y Cartref o ddarparu gofal ar draws cefn gwlad Sir Benfro.

Sleidiau Laura isod:

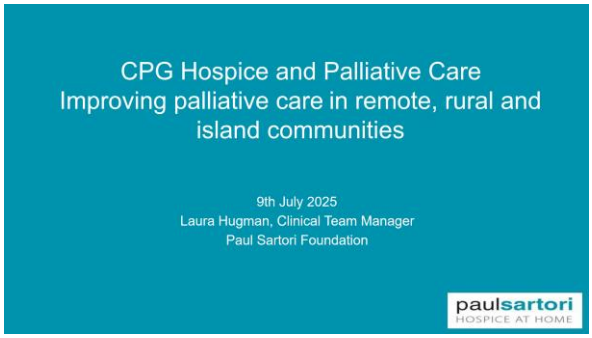

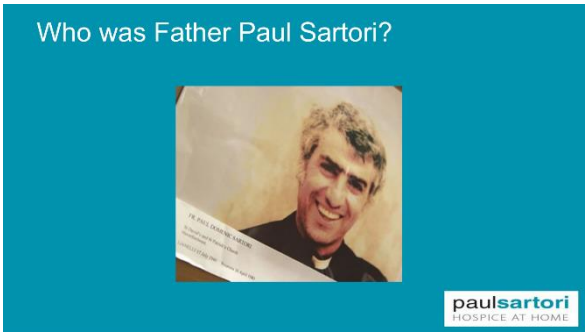

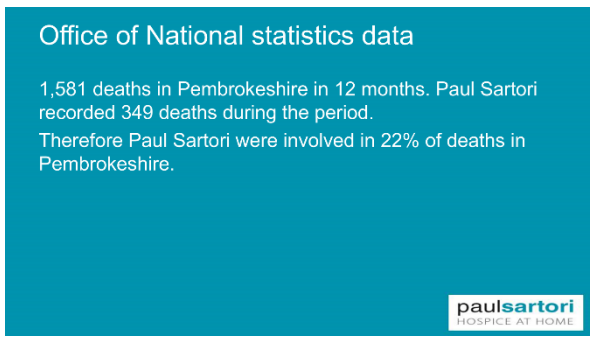

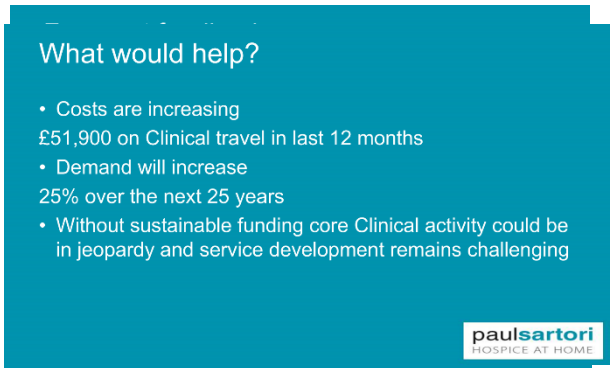

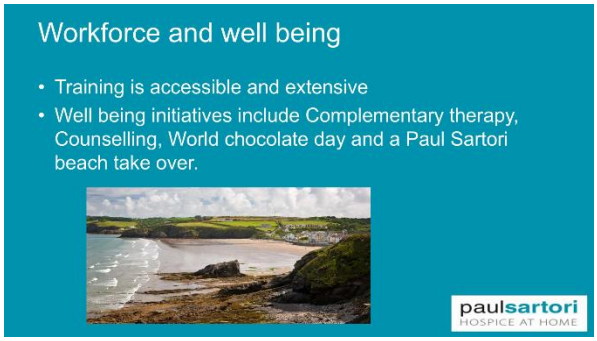

- Disgrifiodd Laura y cymunedau gwledig iawn y mae Paul Sartori yn eu gwasanaethu yn Sir Benfro a rhai o'r heriau o ran darparu gwasanaethau, gan gynnwys yr adnoddau ychwanegol sydd eu hangen i deithio pellteroedd maith i gleifion a theuluoedd.

Trafodaeth a chwestiynau

Gofynnodd Mabon ap Gwynfor AS a ddylai Llywodraeth Cymru ystyried sefydlu cronfa arbennig i helpu pobl gyda chostau trafnidiaeth mewn ardaloedd gwledig a gofynnodd Mark Isherwood sut y gellid/a ddylid dosbarthu cronfa o'r fath?

Dywedodd Andy Goldsmith y bydd costau teithio bob amser yn gysylltiedig â phobl sy'n cael mynediad at ofal lliniarol arbenigol mewn ardaloedd gwledig, yn enwedig cyrraedd Unedau Cleifion Mewnol a lleoliadau tebyg. Mae'r Cynllun Symudedd presennol yn helpu ond mae rhwystrau sylweddol o hyd a byddai cronfa deithio bwrpasol yn bendant o gymorth ond sut fyddai'n cael ei dosbarthu?

Gofynnodd Mark Isherwood a allai'r Gronfa Cymorth Dewisol (DAF) lywio meini prawf cymhwysedd posibl ar gyfer cronfa deithio newydd, ac ychwanegodd Natasha Davies o Marie Curie fod y gronfa wedi'i gor-danysgrifio ar hyn o bryd.

Gofynnodd Carol Davies o HDA i Laura a oedd gan Paul Sartori unrhyw gynlluniau i ehangu eu gwasanaethau i Geredigion a Sir Gaerfyrddin, a dywedodd Laura nad oeddent wedi gwneud hynny ar hyn o bryd.

Awgrymodd Thea Brain o Fforwm Gofal Cymru y gallai Cyngor ar Bopeth chwarae rhan o bosibl wrth ddarparu cyngor ar gymorth teithio sy'n gysylltiedig â'r gronfa.

CAM I'W GYMRYD: Cytunodd Mark Isherwood â'r aelodau y byddai'r Grŵp Trawsbleidiol yn ysgrifennu at Ysgrifennydd y Cabinet yn cyflwyno adroddiad Hospice UK a'r materion allweddol a godwyd gan y siaradwyr. Awgrymodd hefyd y dylid anfon y llythyr at bob un o arweinwyr maniffesto'r blaid gan gydnabod agosrwydd etholiadau'r Senedd.

Y wybodaeth ddiweddaraf am gyllid hosbis a'r Rhaglen Genedlaethol ar gyfer Gofal Lliniarol a Gofal Diwedd Oes

Croesawodd Mark Isherwood Jackie Pottle a Lynda Kenway o'r Rhaglen Genedlaethol Gofal Lliniarol a Diwedd Oes i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am waith y Rhaglenni, gan gynnwys cynnydd wrth ddatblygu Manyleb Gwasanaeth ar gyfer Gofal Lliniarol a Diwedd Oes a Fframwaith Comisiynu Cenedlaethol a Setliad Ariannu Cynaliadwy ar gyfer Hosbisau.

Sleidiau Jackie a Lynda:

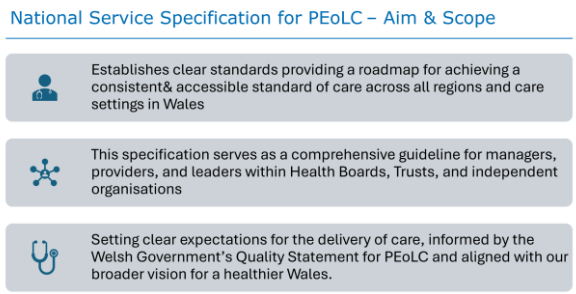

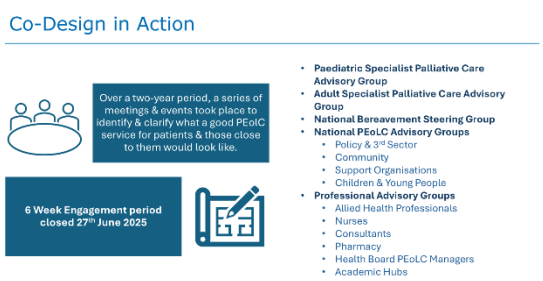

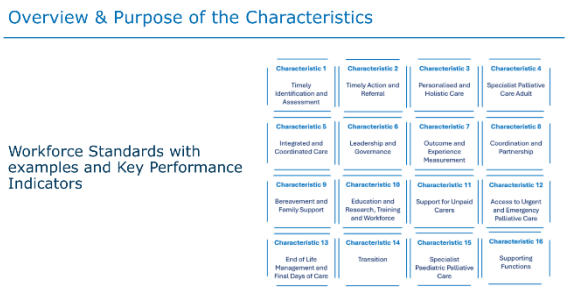

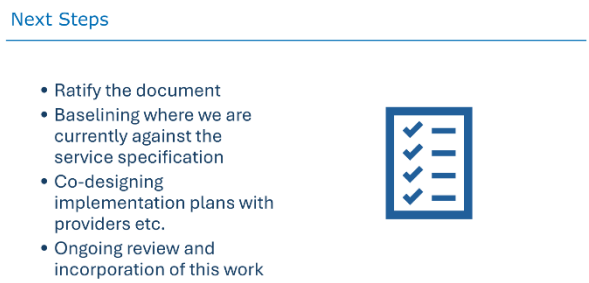

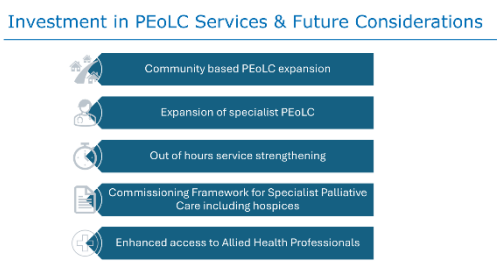

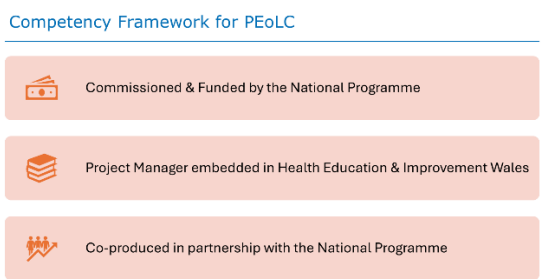

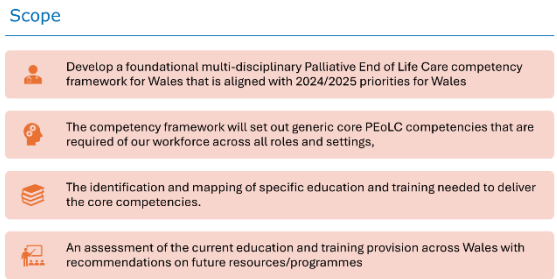

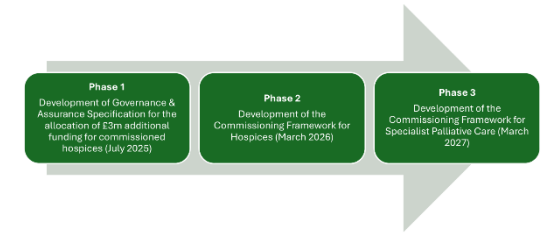

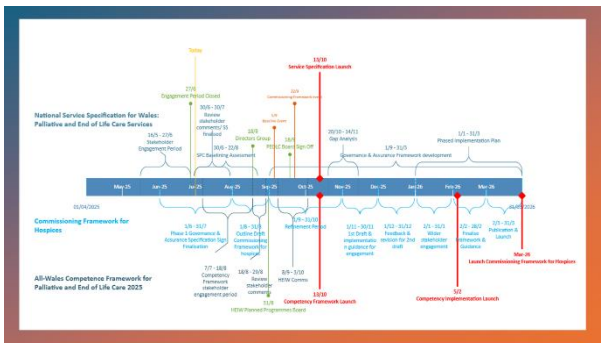

- Rhoddodd Jackie a Lynda y wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau am waith y Rhaglen Genedlaethol sy'n datblygu:
    - Manyleb Gwasanaeth ar gyfer PEOLC
    - Fframwaith Cymhwysedd ar gyfer PEOLC
    - Manyleb Llywodraethu a Sicrwydd ar gyfer £3m mewn cyllid cylchol ar gyfer hosbisau (GAS)
    - Fframwaith Comisiynu Cenedlaethol ar gyfer hosbisau (NCF)
    - Fframwaith Comisiynu Cenedlaethol ar gyfer Gofal Lliniarol Arbenigol
- Dywedodd Lynda fod y gwaith hwn yn flaenoriaeth uniongyrchol i Lywodraeth Cymru ond ei fod wedi cael ei effeithio gan broblemau capasiti a newidiadau o fewn y Bwrdd Rhaglen Genedlaethol (NPB) a Phwyllgor Comisiynu ar y Cyd y GIG. Roedd hi'n cydnabod bod hosbisau mewn gwahanol sefyllfaoedd o ran gofynion adrodd at ddibenion y Gwasanaeth Cyffredinol a'r Gronfa Ariannol Genedlaethol a'u bod yn canolbwyntio ar ymgysylltu wyneb yn wyneb â hosbisau a rhanddeiliaid eraill drwy gydol y broses.

- Disgrifiodd Jackie a Lynda hefyd waith NPB ar Gynllunio Gofal yn y Dyfodol a gwella pensaernïaeth ddigidol ar gyfer PEOLC, ochr yn ochr â symud gofal a chyllid i'r gymuned ac allan o ofal eilaidd.

Trafodaeth a chwestiynau

Diolchodd Liz Booyse o City Hospice/Hosbisau Cymru i Lynda a Jackie am eu gwaith yn ystod cyfnod anodd i hosbisau a thanlinellodd bwysigrwydd ymgorffori ymrwymiad Llywodraeth Cymru i ddatblygu Setliad Ariannu Cynaliadwy yn y Gronfa Gyfyngedig Genedlaethol.

Disgrifiodd Dr Sarah Davies yr heriau sydd ganddyn nhw gyda gofal eilaidd yn methu â chyfathrebu'n effeithiol â gofal cymunedol a phobl yn methu â chael mynediad at wasanaethau i'w cefnogi'n iawn yn y gymuned. Cydnabu Lynda fod llawer o dderbyniadau i ofal eilaidd yn osgoiadwy a dywedodd fod y Fanyleb Gwasanaeth newydd yn rhoi mwy o bwyslais ar adnabod pobl ag angen PEOLC yn amserol a datblygu llwybrau newydd ar gyfer cymorth anadlol.

Gofynnodd Mark Isherwood beth mae'r NPB yn ei wneud i sicrhau bod yr 1 o bob 4 o bobl nad oes ganddynt fynediad at PEOLC yn cael eu cyrraedd?

Dywedodd Lynda eu bod yn ceisio gwella'r defnydd o dechnoleg, addysg ar lythrennedd marwolaeth, cynllunio gofal yn y dyfodol a hyrwyddo cymunedau tosturiol i geisio cyrraedd mwy o bobl.

Gofynnodd Matthew Brindley sut y bydd cynllun gwaith ac amserlenni'r Bwrdd Cenedlaethol Cenedlaethol yn rhyngweithio â newid Llywodraeth yn dilyn Etholiad Senedd 2026.

Dywedodd Lynda eu bod yn gweithio tuag at barhau â'r cynllun gwaith a'r amserlenni presennol yn dilyn etholiad 2026.

Unrhyw fater arall

Dywedodd Mark Isherwood ei fod yn bwriadu ymweld â Hosbis Dewi Sant yn Llandudno. Nododd hefyd fod sesiwn yn y Senedd o'r Pwyllgor Craffu ar Waith y Prif Weinidog eisiau clywed am effaith y gyllideb ar hosbisau. Gofynnodd i aelodau anfon unrhyw wybodaeth berthnasol ato erbyn bore Gwener.

Dyddiad y cyfarfod nesaf a chloi'r cyfarfod

Diolchodd Mark Isherwood i bawb am ymuno â chyfarfod y Grŵp Trawsbleidiol a dywedodd y byddai dyddiad ar gyfer y cyfarfod nesaf yn cael ei ddosbarthu.